

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

THEMA:

GOEDE WERKEN

1. WAT ZIJN DAT?

2. WAAR KOMEN ZE VANDAAN?

3. WAAROM MOETEN WIJ?

Het gaat over goede werken. En over boze werken, daar is ook sprake van. Ik wilde dat vrij sterk verbinden aan wat ons is voorgelezen uit de eerste Johannes-brief.

De vorige keer zijn wij, als ik mij goed herinner, geëindigd met: O Vader dat Uw liefde ons blijk', o Zoon maak ons Uw beeld gelijk, naar aanleiding van "dat Hij door Zijn Heilige Geest tot Zijn evenbeeld vernieuwt".

Een vernieuwing naar dat evenbeeld wordt dan eigenlijk ook wel nader omschreven: "Opdat wij ons met ons ganse leven Gode dankbaarheid voor Zijn weldaden bewijzen". Ik neem even nog de draad naar de letter van de catechismus op.

Het valt op dat hier sprake is van 'ons ganse leven'. Het leven dat omvat niet bepaalde hoogstandjes van christelijke prestaties, maar ik zou daarbij het liefst denken aan dat gewone leven. Dat gewone leven, in de gewone dingen van dit leven. Op het werk, op school, in het gezin, in het huwelijk, in de gemeente, op straat, enzovoorts. Want wij hoeven of kunnen - maar ook niet hoeven - niet allemaal, bij wijze van spreken, op een sinaasappelkistje of op een preekstoel te staan om wat te zeggen. Nee, want als het gaat over ons ganse leven, dan denk je aan moeder in de keuken, aan de kinderen op school, aan vader op zijn werk. Dat is allemaal deel uitmakend van ons leven. Dat krijgt een bepaalde vorm in die dingen. Ze zeggen wel eens: "Dat is zo'n chagrijn", of: "Houdt hem in de gaten", dat is een bepaalde karakteristiek.

Hoe komt men daar aan? Als het tenminste terecht is en geen roddelpraat. Nu, daar

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

komt men aan door de ervaring, door de kennismaking in het leven met die ander. Daar doe je dat aan op.

Als er daarom staat: "Met ons ganse leven Gode dankbaarheid voor Zijn weldaden bewijzen", dan is dat niet alleen spreken, maar het is ook zwijgen. Dat is niet alleen staan, maar ook zitten blijven. Dat is doen, maar ook niet doen. Het is iets, en dat doet de Heere God.

Laat ik nu het tegenbeeld eens noemen.

De Heere Jezus zegt tegen mensen die zich beroemen dat ze nakomelingen, nazaten zijn van vader Abraham, en dat het daarom wel goed zit: "Wat? Gij zijt kinderen van de duivel, en je wilt zijn begeerte doen. Die was een mensenmoordenaar van de beginne, en hij is in de waarheid niet staande gebleven en geen waarheid is in hem".

Wat wil Jezus daarmee zeggen? Hij wil uiteraard niet onze schuld verkleinen door te zeggen: "Och ja, de appel valt nu eenmaal niet ver van de boom. Als je vader een doornstruik is, dan is dat stekje wat daarop groeit ook een doornstruik". In de vorm van een soort constatering. Nee, dat niet. Maar toch wel dit: Wij worden als mensen geïnspireerd. Door de listige aanslag van de vorst der duisternis is de zonde op deze wereld gekomen. Dat blijft voor ons een mysterie, maar dat het er is zegt ons het Woord. En dat die zonde een luisteren was naar de leugen in plaats van naar God, dat zegt het Woord.

En nu komt dat uit in het leven. Niet als een verzachtende omstandigheid, want wij hebben die boze geest als vader gekozen. Maar door die keus van ons, doordat de zonde bezit heeft genomen van ons hart, en dat we daarom tot in ons innerlijk eigenlijk zonde zijn, nu is hij de accu geworden. Hij is de inspirator. En hij heeft ons niet als onschuldige kindertjes tegen zich, maar doordat wij God missen, Zijn beeld van kennis, gerechtigheid en heiligheid kwijt zijn, heeft hij ons nog méé ook. Het wordt wel getemperd door de genade van God, maar als je je in zou denken hoe het eruit zou zien - er is al zoveel vreselijks op deze wereld - maar als de Heere Zich onttrekken zou in die temperende, remmende, weerhoudende genade, waarin ook de duivel nog beteugeld wordt, dan zou je op aarde niet kunnen leven. Dan zou er geen mogelijkheid tot voortgang zijn. Maar in principe is het dus zo, uit de vader de duivel, zegt Jezus. En jullie willen zijn begeerte doen, ja logisch. De kleine kinderen zeggen: "Mijn vader is de sterkste, mijn vader is de beste, mijn vader weet alles". En dat is natuurlijk heel onschuldig kinderspel. Maar in het geestelijke is het eigenlijk iets, als we er erg in hebben, zo aangrijpend erg dat jij, ik, kind, jong mens, man, vrouw, grijsaard, nu zo in de klauwen van de satan, van die boze geest, met onze eigen medewerking, je er voor open stelt. Dat we daar zo in terecht gekomen zijn dat ons hele leven in het teken staat van een toneelvoorstelling. Een poppenkast. Er wordt aan de touwtjes getrokken. De mens, oud of jong, pocht en roemt op zijn vrijheid, is niet vrij. Hij die zegt: "Ja maar ik wil dat toch?" Hij verbergt eigenlijk die waarheid, dat, of hij het nu wil of niet wil, maar hij is niet bij machte om zich aan die kracht te onttrekken.

Laten we het simpel zeggen, al dat lelijke, al dat vernietigende, al die doodsdrift die in een mens heerst en leeft, alles wat bezoedeld is, alles waarbij Ik, IK voorop, IK in het middelpunt, IK aan het eind, alle leugens die we vertellen, alle behagen dat we soms hebben in de ellende van anderen, tenminste ellende, in de zonde, waar een mens naar grijpt, wat hij graag wil horen, wat hij graag wil lezen om onder te duiken - als het ware -

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

in die smerige goot. Waarom? Tot bevrediging van zijn nieuwsgierigheid. Maar ook om te ontdekken dat hij het er nog redelijk afbrengt, want er is toch wat te koop in deze wereld. In plaats dat hij in tranen uitbarst en zegt: "Er is toch wat te koop in mij, in ons". Dat zou het begin zijn van een stukje bekering in mij, ik.

Als dat op je af komt, en je mag het zelf zien, een ogenblik, dan zou je het iedereen, van de kleinste tot de grootste in willen prenten: Hij gaat rond als een briesende leeuw, juist in de kerk. Juist daar waar het Woord van God gelezen wordt, waar Zijn Naam wordt aangeroepen. Want daar wordt verkondigd van een andere Inspirator, van een andere Krachtbron. Niet de bron van de dood, dat is eigenlijk geen bron, dat is een poel. Maar de Bron van het leven, en daar is de satan doodsbang voor. Dat wil hij op alle mogelijke manieren tegen houden, dat wij daar niet naar luisteren. Dat we dat maar niet verstaan. Dat het niet te dicht bij ons komt. En dan bewijst eigenlijk ons eigen persoonlijke inzicht, en ons eigen persoonlijke leven dat we zo onwillig zijn, want we zijn er tegelijkertijd een beetje bang voor. Het komt ons voor als iets van: Alles of niets. God álles, of niets! En daar schrik ik van, en dat wil ik ook niet.

Mozes heeft gezegd: "Kies dan het léven!" Ja, maar dat leven ziet hij niet meer zitten. Dat leven ziet hij eigenlijk meer in de wereld, in de ongerechtigheid, in het randgebied, in de schemer, dan dat hij dat leven nu ziet in God en in Zijn Woord. En het gekke is, het ene, duizenden jaren geschiedenis, en je eigen leven bewijst het: Die tegen Mij zondigt doet zijn ziel - zijn leven - geweld aan. En die Mij haten, hebben de dood lief! Dat blijkt, dat komt uit in het leven. Je hébt eigenlijk geen leven, en toch zie je die onafzienbare rij maar stromen. Stromen op die weg, die niet de weg is van het leven, maar de weg van de dood.

Nu zei ik straks, want ik wilde in de vorm van een tegenbeeld iets trachten te verduidelijken. Nu heb je hier die grote inspirator, die lacht als we zijn zin doen. Die blij is als we hem gelijk geven. Die zegt: "Ach, tegen die preekies heb ik wel wat anders, tegengif. Tegen die versjes die jullie daar zingen heb ik ook wel wat anders". En tegenover die grote inspirator, die de overste van deze wereld genoemd wordt, staat nu die Ander, God! De Heilige Geest, Jezus Christus. Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden.

Wat is dat nu "in dat ganse leven, Gode dankbaar voor Zijn weldaden bewijzen?" Daar wordt nu in de kerk, in dit slotstuk van de catechismus, van gebod en gebed, worden we ingeleid dáárin, dat God in Christus niet alleen de zonde verzoend heeft, de straf en de schuld van de zonde gedragen heeft, maar dat Hij Zijn rechten tegenover die aanmatigende rechten van de duivel die hij op ons laat gelden, dat Hij Zijn recht laat gelden! Hij heeft er toch voor betaald, hebben we de vorige keer gezegd? De prijs is betaald! Al lacht de duivel en al lacht iedereen, en zegt: "Wat moet je nu met zoiets beginnen, dat is toch niets?" Hij heeft gezegd: "Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, Ik zal u op saffieren grondvesten. Ik zal uw glasvensters kristallijnen maken. Al uw kinderen zullen van de Heere geleerd zijn".

Nu staan daar die twee machten tegenover elkaar. De macht van de dood en de macht van het leven. Het rijk van de duisternis met al zijn impulsen, met al zijn trekkracht, waar wij eigenlijk bij horen, omdat wij er naartoe gevallen zijn. Dat hebben we gedaan. En daarnaast staat het Koninkrijk van de vrede, van de onbegrijpelijke erbarming van God.

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

Maar ....., die ook spreekt van bekering, vernieuwing. Als je nu nadenkt, dan zeg je: Wie zal het nu winnen. Ik geef je op een briefje, als het aan ons zou liggen heeft de duivel het allang gewonnen, echt waar. Het is heel raar, dat je zegt: Is een mens dan zo'n zelfmoordenaar, dat hij de weg kiest van de dood? Ja, dat is het! Van ons uit gezien is die strijd eigenlijk allang beslist, een verloren strijd. Dan is het ergens, niet alleen voor farizeën of schriftgeleerden, maar voor allemaal waar: Gij zijt uit de vader de duivel, al zei de Heere Jezus dat niet tegen die Samaritaanse vrouw. Maar nu eens even in principe vanuit Adam gezien, geldt het ons allemaal: Gij zijt uit de vader de duivel. En die willen wij nadoen, navolgen.

Maar nu bij God vandaan gezien. Daar staat nu een dure prijs tegenover. Jezus Christus heeft betaald! Vrijgekocht! Dat is een onzegbare grote prijs geweest. Daar zit God Zelf achter. Wat denk je nu? Wie zal het winnen? Hij!!! Hij wint het! In het geloof gezien zal Hij overwinnen, omdat Hij alreeds overwonnen hééft.

Bij één gelegenheid, toen Jezus op aarde was, zei Hij: "Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen". Zijn macht, zijn heerserspositie, hoe sterk hij ook is, is ondergeschikt en onderworpen aan de Overwinnaar Jezus Christus. Alle knie in de hemel en op de aarde, zal voor Hem gebogen worden.

Bij de duivel zit de kracht van de dood achter alles, de vernietiging. Achter Christus is de kracht van Gods eeuwige liefde, Zijn eeuwig raadsbesluit, Zijn wil. Nu ontbrandt de strijd, Hij laat rechten gelden, Hij heeft gekocht. Hij laat de duivel daar niet mee spelen, dat is Gods vermaak niet. Al kan God de duivel ook nog gebruiken om een mens te beproeven, terwijl de satan hem bezig is te verzoeken - denk aan Job - maar Hij wil wat Hij gekocht heeft meenemen. Hij wil het niet achter laten in de verloedering, in de tirannie, in de dood van Egypte, de dienstbaarheid van Egypte, de duisternis van Egypte, het zweepgeknal van Egypte. Dat wil Hij niet.

Dat zou jij ook niet willen. Als jij iets gekocht hebt, om het dan te laten waar het is. Je neemt het mee. Dat wil Hij ook. Daarom, telkens weer: "Volg Mij! Die in Mij blijft zal in de duisternis niet blijven".

Dat is een ontzaglijke strijd. Als je kijkt wie je zelf bént, dan is het bij voorbaat verloren. Als je kijkt hoe sterk, ondanks Christus' overwinning, die satan zich manifesteert in deze wereld en in het leven van ons mensen, dan zeg je: Het kan niet goed komen. Maar met het oog op die onweerstandelijke kracht van de Heere Jezus Christus, Die van vloekers bidders maakt, Die onwilligen doet zingen: "Leer mij naar Uw wil te handelen", Die zondaren van harte doet instemmen:

'Ik zal met vermaak de weg betreên der vromen,
wanneer zult Gij mijn Bondgod tot mij komen?
Ik zal doen zien in al mijn huisbeleid,
d' oprechtheid.

"k Zal met vermaak naar 't kwaad niet overhellen,
geen goddeloos stuk mijzelf voor ogen stellen.'

Heb je zulke goede mensen? Als er één is die daar juist mee aangevochten wordt, en zegt: "Hoe kan dat nu, want ik merk dat mijn boze hart juist wel altijd overhelt. Ik merk dat er in mij een drang is naar wat God verbiedt, wat God niet wil. En toch ....." Moet je dan zeggen: Jij bent onbekeerd. Je bent dit, je bent dat. Daar moet je voorzichtig mee

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

zijn, want wij moeten bekeerd worden, elke keer weer. Elke dag opnieuw, van van alles en nog wat.

Wat ik probeer aan te geven is: Als het aan ons ligt is er niet één christen. Maar God, Christus, de garantie, hoe huiveringwekkend die gedachte ook is, die we niet kunnen bevatten: Hij, Jezus Christus is niet alleen een Middelaar van verzoening, Die de prijs heeft betaald, Gods wil heeft gedaan, maar Hij is ook de Middelaar en de Garantie van de toe-passing. Van de toepassing!

Dat heeft God niet aan ons overgelaten. God heeft het niet zo gemaakt dat ik het zo kan vertellen, of zo kan inwerken, of hoe dan ook, dat we eindelijk eens een keer het goede doen. En dat we nu eindelijk onszelf eens echt bekeren. Nee, dat is nu juist één van de kernen van het christelijk geloof! Hij alleen!

Niet dat dat ons verontschuldigt lieve mensen, vat het zo niet op. Want er zijn er in ons midden misschien wel die zeggen: Ja, dat is zo ongrijpbaar. Nee, nabij u is het Woord, en dat krachtenveld van de Heilige Geest. Dat is niet iets denkbeeldigs, dat is wáár! Dáárom verliest de duivel het. Dáárom zie je een kind terug komen. Dáárom gaat een mens luisteren. Niet omdat hij eindelijk eieren voor zijn geld kiest, of omdat hij zijn verstand gebruikt, maar omdat de Heere God, op een voor ons verborgen wijze vaak, bezig is. Hij, die voor Zich heeft vrijgemaakt, Hij gaat Zijn rechten laten gelden. Dat doet Hij!

Wie daar zijn nek uit wil trekken, die moet het zelf weten. Dat is ook een manier om het Woord van God krachteloos te maken. Maar denk niet dat het krachteloos is. Want als het niet een reuk des levens is, dan is het een reuk des doods ten dode. En dan mag je wel eens denken aan het woord: Mijn schapen horen Mijn stem, en ze volgen Mij. Gij zijt niet van Mijn schapen, dáárom hoort gij Mij niet. Maar dat is ontzettend! Als dat dan ook in werkelijkheid eens een keer op ons afkomt, dan blijft er toch niets anders over dan: "Gena o God, gena. Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden".

Kijk, en dat gebeurt in de kerk, laat ik er dat bij zeggen. Wij zitten in de kerk natuurlijk wel te wegen: Dát is iets beter dan dat, hij is iets beter dan hij, en zus en zo, maar het gaat er niet om hoe wij de zaak inschatten, maar wat zegt de Heere God. Wat zegt de Heere God! En als dat op ons afkomt - en vandaag of morgen komt het op ons af, die werkelijkheid, hoe de Heere God oordeelt - dan blijft er niet dát over! Alleen maar een witte vlag: Gena, ontferm U Heere.

Kijk, daar begint nu dat eigendomsrecht van Christus te werken, en dat eigendoms-gelden van de satan - dat hij wil laten gelden - begint te wankelen. De poten worden onder zijn stoel weggezaagd, want Jezus Christus is in het huis van de sterke gekomen, Hij bindt hem en Hij neemt zijn vaten - zijn bezittingen, ons - af, en zegt: "Gij zijt Mijne".

Nu zou, als de Heere dat behaagd had - maar dat heeft de Heere zo niet behaagd - dan zou de Heere op hetzelfde moment je bijvoorbeeld kunnen laten sterven. Dan was het gelijk in orde, ogenblikkelijk. Dat is niet de wil van de Heere geweest. De Heere heeft besloten, kennelijk, de één wat langer, de ander wat korter, sommigen maar een dag, om met ons op reis te gaan door de woestijn, door de Jordaan, door de Rode Zee, door het leven. Als de zon schijnt en als het regent. Als je geboren wordt en als je gaat sterven, Hij! Als je trouwt en als je rouwt, Hij! Hij is erbij. Hij is erbij als die onzichtbare Man. Die bezig is met zijn Bijbeltje, met zijn hamer, met zijn vuurtje, Hij is erbij. Al merken we het niet, Hij is erbij. Hij is bezig. Hij is bezig aan die ogen die zo hatelijk of

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

minachtend konden zien op de naaste, op je broertje of je zusje. Misschien wel op je vader of moeder, of de gemeente. Hij is erbij. En gelukkig is de mens waar Hij komt als die grote Heelmeester, en zegt: Is uw oog boos omdat Ik goed ben? Dat doet Hij!

"Ons naar Zijn evenbeeld vernieuwen. Opdat wij ons met ons ganse leven Gode dankbaar voor Zijn weldaden bewijzen."

Is dat niet te idealistisch gezegd? Nu, ik weet dat wij door de dood heen moeten. Dat zou niet nodig zijn als we hier in de volmaaktheid waren. Dan zouden we ook niet hoeven te sterven, denk ik. Dan konden we zo een overstapje maken. Dan zou het ook niet zo'n overgang zijn. Dan zouden we misschien ook niet zo luide zingen voor Gods aangezicht: Hier is geen zonde meer, zelfs geen zondige gedachte.

Maar toch, ik wil niet toestemmen dat ik het te ideaal teken. Hoe klein en nietig het ook in ons leven is, het is een Godswonder. Het is een Godswonder als een man z'n hoofd buigt, of een vrouw, of een jongen, of een meisje. Dat is een wonder. Dat de Heere zegt: "Hé, jouw nek is zo hard als ijzer, en je voorhoofd is zo onbeschaamd als koper, er wil geen blos op komen. Je wilt niet buigen, Ik zal er iets aan doen".

Ja, daar komt Hij. Hij is er mee bezig door Zijn Heilige Geest. Hij laat het er niet bij zitten. Hij kan er geen genoeg mee nemen, wat Hij gekocht heeft. En dat kan op duizenden manieren. Iemand vertelde mij pas geleden - die was nogal ernstig gehandicapt - toen ik vroeg: Hoe beleef je dat nu? Toen zei de betrokkene: "Ja, het is goed. En als de mensen zeggen: Ja maar je kunt niet lopen, je kunt niet dit, je kunt niet dat, dan zeg ik: Nee, het is goed".

Ja, maar wat denk je daar dan bij?

"Nu, ik ben zo'n vreselijke materialist, maar ik heb geleerd, weg wereld, weg schatten, gij kunt niet bevatten ..... Alles gaat voorbij. Nu ben ik soms zo blij met een bloemetje in mijn piepkleine tuintje. Met mijn centjes waar iedereen over klaagt dat het eigenlijk te weinig is, maar ik kan er goed van leven. En ik kan ook nog wat doen voor dit en voor dat".

Kijk, daar heb je een klein stukje ..... - dat kan ik verder niet zo beoordelen, daar gaat het even niet om. Zie je die Man op de achtergrond? Die daar bezig is in het leven? O Zoon, maak ons Uw Beeld gelijk, zeggen wij wel eens. Maar als Hij het doet, als Hij er mee bezig is, dan is het soms pijnlijk. Dan is het een strijd, dan is het zelfs iets van: Waarom? Dan zegt die Man: "Het is beter verminkt in te gaan in Mijn Koninkrijk, dan twee voeten te hebben, en in het helse vuur geworpen te worden, kind. Het is beter half of helemaal blind onderwerp te zijn van Mijn leiding - Ik zal de blinde leiden - dan twee ogen te hebben die zich vergapen aan hetgeen voorbij gaat. Hetgeen niets is".

Als je het zo mag zien, dan komen wij er niet bovenuit, zo moet je het niet opvatten. Ik bedoel dit niet om uit te monden in: Zie je nu wel, dat we zulke dit of dat ..... Dat bedoel ik niet. Maar ik wil uw oog vestigen op het gewone. Of op het gewone, het leven! Dat er misschien mensen in ons midden zijn die zo vreselijk driftig waren, dat ze bijna wel een moord zouden begaan, en die nu als een lam in de kerk zitten. Dat er mensen zijn die onderling zo in spanning tegen elkaar hebben gestaan, en die elkaar de hand hebben gegeven, en verder mochten. Dat er kinderen waren, waar vader en moeder misschien niet eens van wisten, maar die een soort dubbelleven leidde, een beetje God en een beetje dat, een heel beetje dat. En die opeens terug moesten. Die zich opeens ongelukkig voelden: Niet verder, terug! Geen dubbelleven.

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

Dat er hele nette mensen zijn in ons midden, die, al zeiden ze het zo niet, toch zichzelf als een voorbeeld hadden hoe het wel moet, en hoe het óók kan, en hoe het ook gaat. En die bij het doorgaande onderzoek van het Woord en de Geest zijn gaan wankelen, en niet meer durven zeggen, en van harte meezingen: "Heere, verlos Uw knecht, dat hij zijn hart niet hecht aan dwaze hovaardij. Heerst die in mij niet meer, dan leefd' ik tot Uw eer van grote zonden vrij". Dat is het.

Zo is God bezig. Het is stukwerk, het is ten dele. De troost is niet in ons stukwerk, maar in de waarheid: Gij zijt in Hem volmaakt. Maar de troost is ook dat Hij met ons bezig is. Dat Hij ons niet aan onze ogen en aan ons hart overlaat, zoals we uit Numeri hebben gehoord: Volg je ogen niet en je hart niet, om van Mij af te hoereren. Dat Hij erbij komt, dat Hij erin komt. Dat Hij zegt: "Nee, daar moet je jezelf niet mee dekken: Zo b en ik! Zo is mijn oog nu eenmaal, zo is mijn hart nu eenmaal". Nee, kom! Hoor naar Mij, en uw ziel zal leven. En je kunt het geloven of niet, dat de Heere God daar nu blij mee is. Een zondaar die zich bekeert. Ja! Elke dag, als Hij dat ziet, daar is Hij blij mee. Want het is Zijn eigen werk.

Hij is niet blij in de zin van: Tjonge, wat een goede jongens heb Ik toch hier op aarde, wat een goede burgers. Net als die man die zei: "Ga je mee naar de kerk?"

Nee!

"Waarom niet?"

Nu ja, God is wel goed, maar het grondpersoneel daar heb ik niet veel ..... Nee, daar had hij niet veel fiducia in.

Kijk, God is bezig, dat is het wonder. En dat kan in die kleine dingen, kinderen, uitkomen in het leven. Dat wordt onherroepelijk gemerkt, als jij je eigen wil, als ik mijn eigen zin nu eens aan de kant mag zetten. Misschien wel huilend. Misschien wel met boosheid, en toch, God is sterker. Om Hem zo te prijzen. "Dat Hij geprezen worde van ons". En dat we ook rust mogen ontvangen. "Dat elk bij zichzelf van zijn geloof uit de vruchten verzekerd zij."

Nu, dat klinkt mij wel een beetje vreemd in de oren. Dat je dus moet kijken hoe je doet, de vruchten van het geloof weliswaar, en dat je daaruit verzekerd moet zijn. En als je het dan niet ziet, tenminste, dat je gewoon - laat ik het zo zeggen - te ontdekt bent om daar nu iets van te denken, wat dan? Dan moet je altijd aan het tegendeel denken.

Als je nu een dubbelleven leidt - dat kan - geeft dat vrede? Geeft dat jou zekerheid? Of is het eigenlijk diep beschamend in je, en is er iets in je hart dat zegt: O God verlos mij toch. Ik kan niet en ik wil niet en ik heb het niet, maar o God, verlos mij toch. Waarom? Omdat je drommels goed aanvoelt: Ik ben op een weg die niet goed is. Een weg die indruist tegen de Heere. Geen vrijmoedigheid van het gebed, geen verborgen omgang met de Heere. Dat komt daar nu in openbaar.

Nu, in dat licht moet je het nu eens zien: "Daarna ook, dat elk bij zichzelf van zijn geloof uit de vruchten verzekerd zij". Dat het waar is. Dat het echt waar is: Buiten U o God, wat ben ik op aarde? Buiten die Heere Jezus Christus, wat ben ik? Daar komt het in uit, dat het het geloof is door de Heilige Geest, en door het Woord gewerkt.

"En dat door onze godzalige wandel onze naaste ook voor Christus gewonnen worde." Kan dat dan? Ja, dat kan God gebruiken. God gebruikt niet alleen een dominee of een

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

evangelist, een zending of wat dan ook, God kan ook de buurvrouw gebruiken, en het jochie van de buurman. God kan een hondje gebruiken, een poesje. God!? O ja, wat God kan .....

Kijk, je moet het uitgangspunt niet verkeerd nemen, in jezelf. Dat jij zover kunt ..... Nee, maar dat God het zo kan maken, dat het het middel kan zijn waardoor Hij tot jaloezie wekt, en trekt tot Zijn Woord, tot Zijn Getuigenis.

Nu komen we ook bij het andere, en daar gaan we mee naar huis. Ik heb het in mindere mate belicht dan ik in gedachten had. Als je Johannes leest, dan getuigt dat woord, zoals het hele Woord, van zo'n diepe ingrijpende ernst.

In een druk gesprek gewikkeld met een medebroeder, nam ik op een bepaald moment de Bijbel, en ik las een stukje uit Johannes, en er gebeurde iets. Wit-bleek-rood, verwarring, verootmoediging, en erkenning: "Laten we maar zwijgen". Vanwege dat overrompelende woord.

Wat wil Johannes? Johannes schreef tegen dwalingen die in de gemeenten verwoestingen aanrichtten, maar die ook door de gemeenten werden weerstaan. Maar dat vergif dat leeft toch wel, bedekt. De ene dwaling was dat Jezus niet hetzelfde is als de Christus. Kort samengevat, een loochening eigenlijk van: Het Woord is vlees geworden. Dat vonden de Grieken natuurlijk ook gek, van vlees moet je af. Dat is je lichaam. Dat is de gevangenis.

Dan was er nog een dwaling. Die zeiden: "De zonde, dat is dat vlees, dat lichaam. Dat zijn wij. Maar dat zijn wij eigenlijk niet, onze edele ziel, onze edele vonk, o die is goed en die komt in God terug".

Er waren er die deden nog een stapje. Die zeiden: "Laat het vlees ook maar uitfeesten. Laat het vlees ook maar zijn gang gaan, hoeveel te eerder zijn we eraf".

Nu zegt Johannes niet dat wij volmaakt zijn. Want hij zegt: "Als we zeggen dat we geen zonde hebben, zo bedriegen we onszelf. Wie zijn zonde belijdt, Hij is getrouw en waarachtig dat Hij ze ook vergeeft". Dat moet je telkens blijven bedenken. Maar het gaat dáárom, hij heeft het steeds over dat wandelen in de duisternis, en dat wandelen in het licht.

Dat wandelen in de duisternis betekent dat onze richting, dat ons leven - niet zoals hier in de catechismus, dat ons leven gericht wordt naar Hem - beheerst is door de dood, door de zonde. Desnoods in de vorm van een compromis van: Nu ja ..... Voor mezelf heb ik het altijd geformuleerd, maar misschien is dat niet helemaal juist, de compromis-gedachte. Nu ja, vooruit ..... Daar doelt Johannes op. Hij zegt: "Als we zo wandelen dan zijn we niet uit God. Dan zijn we uit de duivel. Dan doen we de zonde. Daar kunnen jullie wel luchtig over praten - over de zonde - maar, zegt hij, met een zwaarder geladen woord: "Denk erom, de zonde is de ongerechtigheid. Dan ben je in dienst van de duivel, een knecht". Dan is er geen uitzicht. Want die uit God geboren is, die door Hem bezocht wordt, diens leven wordt gericht naar Hem. En hij zegt ook: "Zelfs als ons hart ons veroordeelt". In welk opzicht? Je kunt wel zeggen: Ons hart veroordeelt ons altijd. Dat is ook zo, maar de apostel bedoelt dat we in één of andere zonde halsstarrig zijn. Dan nog, als het op de weg mag zijn, de weg naar huis, dan is er geen compromis. God is meer dan ons hart: Heere help mij, ik verga. Maar met het zicht naar het licht, naar Jeruzalem, naar de verlossing.

CATECHISMUS ZONDAG 32 (VERVOLG-2)

Dat is doen van de gerechtigheid. Dat is wandelen in Zijn geboden. Dat is ergens ook, als het ons benauwd wordt, die ontzaglijke uitspraak van de apostel Paulus: Ik dan doe de zonde nu niet meer, maar de zonde die in mij woont. Niet om die zonde gelijk te geven, niet om een tweedeling aan te brengen als het ware zoals die Grieken: O dat is het lichaam, dat is dit ..... Nee, maar in het geloof dat ik, die moet zeggen: Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij. Om te zeggen: Ja maar dat doe ik niet meer, ik ben toch dood, veroordeeld op Golgotha.

O God, tirannen steken het hoofd omhoog, verlos mij! Dat is gericht op Hem. Dan ís er ook de erkenning: Heere, ik beken voor U oprecht mijn zonden. Dat is wandelen in het licht. Wandelen in het licht wil niet zeggen: Ik bén. Maar wandelen is: Op weg zijn met Hem, naar Hem. Naar de volkomen verlossing. Dat is gerechtigheid bij God. Om in Hem te geloven, niet in de duivel. Om in Zijn mogelijkheden te leven, en niet in de duivel. En om Zijn hulp te benodigen, en niet van de duivel en de zonde.

Het is groot. Anders gaat het niet. Het is waar. Daarom is het zo bedroevend als in de kerk, als we Zijn Naam belijden en Zijn dood verkondigen, en toch halsstarrig vasthouden aan het kwaad. Wij mogen zeggen: Ontferm U Heere over ons. Ontferm U over onze kinderen. Trek ons, vernieuw ons, en leid ons op het rechte spoor.

AMEN